

YTTRANDE

2005-12-16 Dnr 541-4684-02 Rv

Vägverket

Per-Åke Engström

781 87 BORLÄNGE

**Väg E6, Uddevalla – Svinesund, delen Pålen – Tanumshede;
Utredning kring regeringsuppdrag, Samrådshandling, daterat 2005-11-28.**

Sammanfattning

Naturvårdsverket anser att den samrådshandling som redovisas ger tillräcklig information över de frågor som Vägverket har uppdragits att utreda. Verket anser att den beskrivning av projektets konsekvenser på natur- och kulturmiljö som Vägverket redovisat för den planerade vägen, sträckan mellan Pålen och Tanumshede, i princip bör kunna uppfylla regeringens önskemål i det planeringsstadiet som projektet befinner sig i.

Den bör även kunna ligga till grund för avvägningarna mellan väginteressen, miljöintresset och kulturmiljöintresset.

I det fortsatta utredningsarbetet behöver dock beskrivningen av miljökonsekvenserna fördjupas på flertalet punkter. Bland annat i fråga om buller och förebyggande skyddsåtgärder både i boende- och rekreationsområden, i fråga om hur känsliga nyckelbiotoper (t.ex. kvillområden, meandrande partier, forsar och fall, lekområden för fisk) kommer att skyddas samt i fråga om den estetiska utformning av vägen och dess påverkan på landskapsbilden.

Naturvårdsverket finner vid en samlad bedömning att *Alternativ Röd 1* och *Alternativ Röd 23* är förenliga med miljöbalkens regler. Naturvårdsverket förordar i första hand *Alternativ Röd 1* och tillstyrker att tillåtlighet bör ges under förutsättning att synpunkterna som verket framfört i ärendet beaktas. I andra hand förordar verket *Alternativ Röd 23*.

Bakgrund

Väg E6 utgör en förbindelselänk i den nationella stamvägnätet av stor betydelse och ingår i EU:s transeuropeisk transportnät (TEN-T), där den utgör ett ben i den Nordiska triangeln mellan huvudstäderna Köpenhamn – Oslo – Stockholm.

Vägverket ansökte om tillåtlighet enligt 17 kap. 1 § miljöbalken avseende utbyggnad av väg E6 Uddevalla – Svinesund, delen Rabbalshede – Tanumshede.

Naturvårdsverket yttrade sig i ärendet i december 2002. Regeringen meddelade i beslut, daterat 2005-09-08, tillåtlighet för sträckan Rabbalshede – Pålen och för delen Pålen – Tanumshede beslöt regeringen att Vägverket skall närmare utreda förutsättningarna att, inom de tidigare utredda korridorerna *Röd 1*, *Röd 23*, *Röd Mitt* och *Röd 4*, anordna en väg utan att hota världsarvets värden i Tanum eller påtagligt skada kulturmiljön i berört område av riksintresse för kulturmiljö-vården enligt 3 kap.6 § miljöbalken.

Enligt regeringens beslut skall Vägverket närmare analysera eventuella hot mot världsarvet och skadlig påverkan i området av riksintresse för kulturmiljön samt redovisa åtgärder för att begränsa intrång och annan påverkan i dessa områden. Vägverket skall utförligt redovisa jämförelser mellan de olika korridorerna både före och efter det att åtgärder har vidtagits samt kostnaderna för de olika alternativen och vad som påverkar kostnaderna. Vägverket skall även redovisa hur avvägningarna mellan väginteressen och övriga bevarandointressen i området av riksintresse har skett.

Naturvårdsverkets synpunkter

I detta yttrande tar Naturvårdsverket hänsyn till det redovisade underlaget om kulturmiljö men lämnar inga särskilda synpunkter med avseende på denna fråga. Riksintresset för kulturmiljö-vården ligger utanför verkets ansvarsområde. Vid beskrivningen av de olika alternativen har utredningen i huvudsak fokuserats på kulturmiljöfrågan som får i redovisningen större utrymme och därmed högre detaljeringsgrad än övriga frågor.

Av samrådshandlingarna framgår inte hur avvägningarna mellan väginteressen och övriga bevarandointressen i området av riksintresse har skett. Det framgår inte heller vilken korridor Vägverket förordar efter utredningen.

Naturvårdsverket anser dock att underlaget kompletterar tidigare underlag tillräckligt bra och att handlingarna kan ligga till grund för regeringens tillåtlighetsprövning för sträckan Pålen – Tanumshede.

Alternativ Röd 1

Vägen följer befintlig väg E6 och är det närmaste alternativet mellan Påle och trafikplats Oppen vid Tanumshede vilket utgör en sträcka av ca 6,6 km. Vägen utformas som fyrfältsväg, 18,5 meter vägbredd, med mitträcke och planskilda korsningar och en referenshastighet på 110 km/h. Vid val av tekniskt utförande skall Vägverket sträva efter att finna optimala lösningar som så långt möjligt tillgodoser en rad olika krav. Det är mot denna bakgrund olyckligt att Vägverket har låst sig vid att den planerade vägen skall ha en referenshastighet på 110 km/h. Detta val begränsar möjligheterna att anpassa vägen till landskapet och naturmiljön i övrigt samt begränsar möjligheterna till lägre bullernivåer i omgivningen. Utbyggnaden av vägen enligt Vägverkets föreslagna utformning kommer att innebära att ett tretotal bostadshus utsätts för bullernivåer över 55

dB(A) och relativt ostörda rekreationsområden blir bullerstörda. Verket anser att det är viktigt att redan i denna planeringsfas tänka på att de av riksdagen antagna bullerriktvärdena kan innehållas så långt det är möjligt. Därför anser verket att genom att välja en lägre referenshastighet kan bullereffekterna mildras. Därutöver är det tydligt att en sådan vägutformning skapar svårigheter med vägens landskapsanpassning och utgör i sig en barriär i landskapet. Verket anser att vägens utformning skall miljöanpassas och landskapsanpassas för att minimera de negativa effekterna så långt det är möjligt. Verket förutsätter att stor omsorg läggs på denna fråga och åtgärder vidtas så att barriäreffekterna så väl fysiska som visuella minimeras.

Naturvårdsverket anser att det åligger Vägverket att förebygga både buller- påverkan och barriäreffekterna. Tekniska lösningar finns och Vägverket har i föreliggande underlagsmaterial redovisat både bullerdämpande åtgärder (t.ex. läggning av dränerande asfalt) och åtgärder för att minska barriäreffekterna genom att skapa kontakt med det lokala vägnätet. Naturvårdsverket anser att beslutet om tillåtlighet skall förenas med villkor om erforderliga åtgärder i dessa frågor.

Detta alternativ berör inte några sammansatta biotoper men bedöms medföra vissa negativa konsekvenser på de vattendrag som korsas av vägen om inte förebyggande åtgärder vidtas. Verket förutsätter att områden där risker för påverkan på vattendrag och grundvatten är påtaglig skyddas från de föroreningar som kan uppkomma i samband med anläggandet och driften av vägen. Verket anser att särskilt vid utförandet av arbetet bör det i senare planeringsfas noggrannare utredas vilka försiktighetsåtgärder som kommer att vidtas, t.ex. vilken tid på året och hur lång tid som arbeten beräknas ta.

Den ekonomiska redovisningen visar att Alternativ Röd 1 är det som kostar minst av alla alternativ och samtidigt uppfyller uppsatta mål med projektet. Redovisningen är givetvis inte så utförlig men tillräcklig ändå för att vara till grund för beslut i denna fas.

Sammanfattningsvis och under förutsättning att hänsyn tas till verkets ovannämnda synpunkter anser Naturvårdsverket att *Alternativ Röd 1* gör minst anspråk på ny mark då det följer nuvarande vägsträckning och bedöms medföra minst påverkan jämfört med de övriga alternativen. Verket anser att *Alternativ Röd 1* är det alternativet som bör ges tillåtlighet och som Vägverket bör gå vidare med.

Alternativ Röd 23

Vägen utformas som en fyrfältsväg, 18,5 meter vägbredd, med mitträcke och planskilda korsningar. Alternativ Röd 23 kommer att i princip få samma utformning och samma standard som Alternativ Röd 1 men till vissa delar ligger vägen omväxlande på bankar/skärningar. Det läggs delvis på en ny korridor och delvis följer den befintlig väg E6. I övrigt kommer väg E6 att bibehållas med sina nuvarande anslutningsvägar och utgöra lokal väg.

Utbyggnaden av vägen enligt Vägverkets förslag kommer att innebära att bullerexponeringen utmed befintlig väg till viss del kommer att minska eftersom en så stor andel av trafiken kommer att lyftas över till ny väg E6. Cirka 15 bostadshus kommer ändå att utsättas för buller som överstiger 55 dB(A). Verket anser att bulleråtgärder skall vidtas för att mildra de negativa effekterna med bullerexponeringen både inom bebyggda områden och rekreationsområden.

Genom att vägen omväxlande kommer att ligga på bankar och gå i skärning över berget kommer den att utgöra en barriär både för människor och vilt. Alternativ Röd 23 skapar en ny barriär i tidigare relativt ostörda skogsmarker och kommer att utgöra barriär för klövvilt och småvilt. Därutöver kommer bullret från vägtrafiken att störa djurlivet. Sammantaget bedöms dock konsekvenserna för naturmiljön små om än något större jämfört med Alternativ Röd 1. Naturvårdsverket förutsätter att underfarter och planskildheter anläggs ifall detta alternativ väljs för vidare projektering.

Alternativ Röd 23 medför även negativa effekter på sjöar och vattendrag genom att den korsar så många vattendrag. Störningarna kan mildras genom att förebyggande åtgärder vidtas och Naturvårdsverket förutsätter att så kommer att ske i fall detta vägalternativ väljs.

Sammanfattningsvis anser Naturvårdsverket att detta alternativ kan vara förenligt med miljöbalkens regler om ett antal förebyggande skyddsåtgärder vidtas.

Alternativ Röd Mitt

Vägen utformas som en fyrfältsväg, 18,5 meter vägbredd, med mitträcke och planskilda korsningar. *Alternativ Röd Mitt* kommer att i princip få samma utformning och samma standard som de övriga alternativen. Vägen får på hela sträckan viltstängsel och kommer att skapa en helt ny barriär i tidigare ostörda skogsmarker. Även detta alternativ medför negativa effekter på sjöar och vattendrag. Verket förutsätter att i fall detta alternativ väljs berörda områden där risken för påverkan på vattendrag och grundvattenpåverkan är påtaglig skyddas från föroreningar som kan uppkomma i samband med både anläggandet och driften av vägen. Vad gäller bullerpåverkan visar underlaget att viss bostadsbebyggelse får påverkan men framförallt störs nya områden som i dagsläge är helt ostörda, t.ex. området vid Kornbyberget.

Sammantaget skapar detta alternativ en helt ny barriär i tidigare ostörda områden och medför sådan påverkan på naturmiljön att Naturvårdsverket anser att alternativet inte är förenligt med miljöbalkens regler.

Alternativ Röd 4

Detta alternativ är likvärdigt vad gäller naturmiljön med *Alternativ Röd Mitt*. Liksom *Alternativ Röd Mitt* är även detta alternativ enligt verkets mening oförenligt med miljöbalkens regler.

Vid en samlad bedömning finner Naturvårdsverket att *Alternativ Röd 1* och *Alternativ Röd 23* kan anses förenliga med miljöbalkens regler och verket tillstyrker att tillåtlighet ges under förutsättning att ovannämnda synpunkter beaktas. Naturvårdsverket förordar därvid i första hand *Alternativ Röd 1* och i andra hand *Alternativ Röd 23*.

Beslut om detta yttrande har fattats av tf direktören Björn Södermark.

Vid den slutliga handläggningen har i övrigt deltagit enhetschefen Annika Jansson och Kyriakos Zachariadis, den sistnämnde föredragande.

För Naturvårdsverket

Björn Södermark

_____ Kyriakos Zachariadis